

Datum van
inontvangstneming

:

18/02/2025

Zaak C-683/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

16 oktober 2024

Verwijzende rechter:

Handelsgericht Wien (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2024

Verzoekende partij:

Spielerschutz Sigma Prozessfinanzierungs GmbH

Verwerende partij:

Geissler Heilbock Hopf Ferox Legal Partnerschaft von
Rechtsanwälten mbB

Het Handelsgericht Wien (handelsrechter Wenen, Oostenrijk) neemt [OMISSIS]
[samenstelling van de rechtsprekende formatie] in de volgende

ZAAK:

Verzoekende partij

[OMISSIS]

Spielerschutz Sigma Prozessfinanzierungs
GmbH, [omissis] Wenen

Verwerende partij

[OMISSIS]

Geissler Heilbock Hopf Ferox Legal
Partnerschaft von Rechtsanwälten mbB
[omissis] Frankfurt am Main, Duitsland

Wegens:

5 000,00 EUR en verklaring voor recht (15 000,00 EUR), totaal 20 000,00 EUR

het volgende

BESLUIT

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Moet artikel 1, leden 1 en 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012, junctis artikel 45, lid 1, onder a), en de artikelen 46 en 52 ervan, aldus worden uitgelegd dat deze bepalingen zich verzetten tegen een regel van nationaal recht die, op basis van een in de nationale wet vastgelegd overeenkomstig beginsel van openbare orde, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen van rechterlijke instanties van andere lidstaten uitsluit voor alle procedures die zijn ingesteld tegen vergunninghouders en huidige en voormalige bestuurders en sleutelfiguren van een vergunninghouder wegens aangelegenheden die verband houden met het leveren van een kansspeldienst, wanneer een dergelijke vordering de rechtmatigheid van het leveren van kansspeldiensten in of vanuit Malta op grond van een door de overheid verleende vergunning of de rechtmatigheid van een wettelijke verplichting of natuurlijke verbintenis die voortvloeit uit de levering van dergelijke kansspeldiensten, aantast of ondermijnt en betrekking heeft op een toegestane activiteit die rechtmatig is volgens die nationale wet en andere toepasselijke nationale regelgeving?

2. Moeten artikel 45, lid 1, en artikel 46 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een regel van nationaal recht die, los van een bij de aangezochte rechter/executierechter ingediend overeenkomstig verzoek en los van de uitputting van alle rechtsmiddelen in de lidstaat van de rechter in eerste aanleg door de schuldenaar en zonder onderzoek door de aangezochte/uitvoerende rechter, een erkenning (artikel 45) en tenuitvoerlegging (artikel 46) van beslissingen van rechterlijke instanties van andere lidstaten uitsluit voor alle procedures tegen vergunninghouders en huidige en voormalige bestuurders en sleutelfiguren van een vergunninghouder wegens aangelegenheden die verband houden met het leveren van een kansspeldienst, wanneer een dergelijke vordering de rechtmatigheid van het leveren van kansspeldiensten in Malta op grond van een door de overheid verleende vergunning of de rechtmatigheid van een wettelijke verplichting of natuurlijke verbintenis die voortvloeit uit het leveren van dergelijke kansspeldiensten, aantast of ondermijnt en betrekking heeft op een toegestane activiteit die rechtmatig is volgens die nationale wet en andere toepasselijke nationale regelgeving?

3.a. Moeten artikel 45, lid 1, onder a), en artikel 46 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een regel van nationaal recht waarbij de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen strijdig wordt verklaard met de openbare orde, met als enig doel houders van een onlinekansspelvergunning te beschermen tegen

de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen van rechterlijke instanties van andere lidstaten in het kader van de ondersteuning van de particuliere sector door de staat, zoals is bepaald in de nationale grondwet?

3.b. Moeten artikel 45, lid 1, onder a), en artikel 46 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging door de aangezochte rechter in de staat van tenuitvoerlegging om redenen van openbare orde, wanneer die weigering uitsluitend is gebaseerd op het feit dat de erkenning van een dergelijk vonnis in strijd zou zijn met de economische en financiële belangen van de aangezochte lidstaat, aangezien kansspelaanbieders een wezenlijke bijdrage leveren aan de nationale economie en de inkomsten van die lidstaat?

4. Moet artikel 52 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een regel van nationaal recht die de erkenning en/of tenuitvoerlegging uitsluit van een beslissing van een rechterlijke instantie van een andere lidstaat in procedures tegen vergunninghouders en huidige en voormalige bestuurders en sleutelfiguren van een vergunninghouder wegens aangelegenheden die verband houden met het leveren van een kansspeldienst, op grond dat de activiteit van de kansspelaanbieder, beoordeeld naar Maltees recht, zou zijn toegestaan?

5. Moet artikel 48 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat de daarin vastgelegde verplichting om onverwijld een besluit te nemen wordt geschonden wanneer binnen een termijn van zes maanden geen beslissing in eerste aanleg op het verzoek om erkenning is gegeven, zonder dat dit te wijten is aan omstandigheden of vertragingen van partijen of derden in de concrete erkenningsprocedure?

II. [OMISSIS][aanhouding van de zaak]

Motivering:

1. Feiten:

1.1. Activiteit van verzoekster:

Verzoekster is een vennootschap die procedures financiert van Oostenrijkse en Duitse consumenten (kansspeldeelnemers) tegen aanbieders van onlinekansspelen die zonder nationale vergunning illegaal kansspeldiensten aanbieden. Daarbij worden op grond van het recht inzake ongerechtvaardigde verrijking en op basis van schadeclaims wegens onrechtmatige daad speelverliezen met succes teruggevorderd.

Maltese ondernemingen bieden in Duitsland en Oostenrijk onlinekansspelen aan en maken gebruik van prominente reclamebeelden om hun aanbod op de markt bekend te maken. Daarbij richten de ondernemingen hun commerciële activiteiten

expliciet op de Duitstalige markt en beroepen zij zich (in de procedures zonder succes) op een vergunning van de Malta Gaming Authority (Maltese kansspelautoriteit). Zij beschikken niet over een geldige concessie in de zin van § 14 van het Glücksspielgesetz (Oostenrijkse kansspelwet). In Duitsland worden pas vanaf 2021 in toenemende mate vergunningen aangevraagd en verleend, de eerder georganiseerde kansspelen blijven echter onrechtmatig wegens het aanbieden zonder vergunning en blijven daarom onderwerp van zulke procedures.

Verzoekster heeft via haar klanten tal van vonnissen tegen Maltese kansspelaanbieders verkregen en probeert deze overeenkomstig artikel 39 van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: „EU-executieverordening”) in Malta ten uitvoer te leggen.

1.2. Maltese wetgeving („Bill 55”):

Op 12 juni 2023 heeft de Maltese wetgever een wet aangenomen op grond waarvan de erkenning en tenuitvoerlegging van alle buitenlandse vonnissen tegen Maltese aanbieders van onlinekansspelen in beginsel moeten worden geweigerd. Bij wijzigingswet nr. 55 („Bill 55”, zie <https://parlament.mt/en/14th-leg/bills/bill-055-gaming-amendment-bill/>) bij de Maltese kansspelwet (Gaming Act) is hoofdstuk 583 van de Gaming Act aangevuld met het volgende artikel 56A:

Engelse versie

56A. Notwithstanding any provision of the Code of Organization and Civil Procedure or of any other law, as a principle of public policy:

(a) No action shall lie against a licence holder and, or current and, or former officers and, or key persons of a licence holder for matters relating to the provision of a gaming service, or against a player for the receipt of such gaming service, if such action:

- (i) conflicts with or undermines the legality of the provision of gaming services in or from Malta by virtue of a licence issued by the Authority, or the legality of any legal or natural obligation resulting from the provision of such gaming services; and*
- (ii) relates to an authorised activity which is lawful in terms of the Act and other applicable regulatory instruments.*

Nederlandse vertaling

56A. Onverminderd alle bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering of van andere wetten, geldt als beginsel van openbare orde, dat

(a) een vordering tegen een vergunninghouder en/of huidige en/of voormalige bestuurders en/of sleutelpersonen van een vergunninghouder wegens aangelegenheden die verband houden met het leveren van een kansspeldienst, of tegen een kansspeldeelnemer wegens de ontvangst van een dergelijke kansspeldienst, is uitgesloten wanneer een dergelijke vordering:

- (i) de rechtmatigheid van het leveren van kansspeldiensten in of vanuit Malta op grond van een door de autoriteit verleende vergunning of de rechtmatigheid van een wettelijke verplichting of natuurlijke verbintenis*

(b) *The Court shall refuse recognition and, or enforcement in Malta of any foreign judgment and, or decision given upon an action of the type mentioned in sub-article (a).*

die voortvloeit uit het leveren van dergelijke kansspeldiensten, aantast of ondermijnt; en

(ii) *betrekking heeft op een toegestane activiteit die rechtmatig is in de zin van de wet en andere toepasselijke regelgeving;*

(b) *de rechter de erkenning en tenuitvoerlegging in Malta weigert van elk buitenlands vonnis of besluit dat voortvloeit uit een vordering als bedoeld onder a).*

De memorie van toelichting bij de wet luidt als volgt:

Engelse versie

The object and reason of this Bill is to codify in law the longstanding public policy of Malta encouraging the establishment of gaming operators in Malta who offer the local and cross-border supply of their services in a manner compliant with local legislation, in an effort to encourage private enterprise in line with article 18 of the Constitution of Malta.

Nederlandse vertaling

Doel en reden van dit wetsontwerp is de codificatie van het sinds lang bestaande overheidsbeleid van Malta ter bevordering van de vestiging van kansspelaanbieders in Malta, die hun diensten lokaal en grensoverschrijdend aanbieden op een wijze die verenigbaar is met de lokale wetgeving, teneinde het particulier ondernemerschap in overeenstemming met artikel 18 van de Maltese grondwet te stimuleren.

Artikel 18 van de Maltese grondwet luidt:

Engelse versie

The State shall encourage private economic enterprise.

Nederlandse vertaling:

De staat stimuleert het particulier ondernemerschap.

1.3. Opdrachtverstrekking aan verweerster, conclusies van het rechtskundig advies:

Om de mogelijke risico's van deze wetswijziging voor haar bedrijfsmodel te kunnen beoordelen, met name de erkenning en uitvoerbaarheid in Malta van in Oostenrijk en Duitsland verkregen vonnissen in de door haar gefinancierde procedures, heeft verzoekster verweerster opdracht gegeven een rechtskundig advies hierover op te stellen. Het rechtskundig advies van het in Duitsland

gevestigde advocatenkantoor moest voor verzoekster als basis dienen om over haar verdere bedrijfsvoering te beslissen.

In haar advies van 5 juli 2023 kwam verweerster (met behulp van Maltese juridische deskundigen) tot de volgende conclusies:

1. Artikel 56A van de Maltese Gaming Act is duidelijk en zonder enige twijfel in strijd met het Unierecht. Het is daarom ondenkbaar dat deze bepaling in de Maltese executieprocedures toepassing zal vinden en dat executieprocedures in Malta daardoor worden vertraagd.

2. Maltese executieprocedures worden overeenkomstig artikel 48 van de EU-executieverordening („*Het gerecht neemt onverwijld een besluit over het verzoek tot weigering van de tenuitvoerlegging.*”) in eerste aanleg binnen maximaal zes maanden voltooid.

De uitvoerbaarheid van de vonnissen in Malta is een basisvoorwaarde voor het bedrijfsmodel van verzoekster, de tijdshorizon is voor de beoordeling van haar bedrijfsmodel enorm belangrijk om over voldoende kasstroom te beschikken. Vertrouwend op dit juridisch advies heeft verzoekster derhalve haar bedrijfsmodel gecontinueerd en verder geldvorderingen van kansspeldeelnemers in Oostenrijk en Duitsland gefinancierd, waarbij zij aanzienlijke bedragen voor forfaitaire en advocaatkosten voorschoot.

1.4. Jurisprudentie in Malta:

Anders dan in de conclusies van verweerster in haar advies is gesteld, wordt artikel 56A van de Maltese Gaming Act in de Maltese rechtspraak zonder voorbehoud toegepast. Op de EU-executieverordening gebaseerde verzoeken tot erkenning en tenuitvoerlegging van de Oostenrijkse en Duitse beslissingen in de door verzoekster gefinancierde procedures worden op grond van deze bepaling afgewezen. Om een voorbeeld te geven, in zaak 1070/2023 van de Prim’Awla tal-Qorti Ċivili (eerste kamer van de burgerlijke rechter, Malta) van 19 juli 2023 werd de tenuitvoerlegging om de volgende redenen geweigerd:

„Na onderzoek van het verzoek en de notitie van 18 juli 2023 en na vaststelling dat verweerster een in Malta geregistreerde vennootschap is en werkt met de vergunning van de Maltese regelgevende instantie met het nummer MGA/B2C/398/2017, en rekening houdend met artikel 56A van hoofdstuk 583 van de wetten van Malta, dat luidt als volgt:

[OMISSIS][vertaling van artikel 56A, zoals hierboven reeds aangehaald]

Na te hebben vastgesteld dat, overeenkomstig artikel 56A van hoofdstuk 583 van de wetten van Malta, wanneer de verwerende vennootschap behoort tot de categorie van de in lid (a) van dat artikel bedoelde personen, een rechterlijke instantie niet bevoegd is om buitenlandse vonnissen en/of beslissingen met

betrekking tot een soort vordering als bedoeld in lid (a) te erkennen en/of ten uitvoer te leggen, wordt het verzoek afgewezen.”

Deze beslissing is op 1 augustus 2023 aan verzoekster betekend of uitgereikt.

Voor zover kan worden vastgesteld zijn er geen beslissingen van Maltese rechters waarin de geldigheid van artikel 56A van de Gaming Act in twijfel wordt getrokken of de verenigbaarheid ervan met het EU-recht ter discussie wordt gesteld.

Verder worden, in de andere door verzoekster gefinancierde procedures, in Malta aanhangige executieprocedures tot erkenning en tenuitvoerlegging van Oostenrijkse en Duitse rechterlijke beslissingen in procedures van kansspeldeelnemers tegen Maltese kansspelondernemingen met een identieke casus niet binnen een termijn van zes maanden afgehandeld, beslissingen in eerste aanleg zijn ook twee jaar na de indiening van het verzoek niet gegeven.

2. Verzoeken en argumenten van partijen:

2.1. Verzoekster vordert op basis van bovenstaande onbetwiste feiten van verweerster terugbetaling van het honorarium van EUR 5.000 dat zij voor het onjuiste rechtskundige advies van verweerster heeft betaald, en vraagt om voor recht te verklaren dat verweerster aansprakelijk is voor alle toekomstige schade die verzoekster lijdt als gevolg van de financiering van rechtszaken in Oostenrijk en Duitsland in de periode tussen 5 juli 2023 (rechtskundig advies) en 1 augustus 2023 (kennisneming van de hierboven aangehaalde Maltese beslissing) van Oostenrijkse en Duitse deelnemers aan illegale onlinekansspelen tegen Maltese aanbieders van onlinekansspelen. Een daarenboven op oneerlijke mededinging gebaseerde stakingsvordering is niet meer in geding.

2.2. Verweerster laat alle aangevoerde feiten onbetwist, betwist evenwel het bestaan van claims tegen haar. De juridische conclusies in haar advies zijn juist, met name dat de Maltese wet in strijd is met de EU-executieverordening, omdat deze wet een volledig rechtsgebied middels een nationale wet uitsluit van de werkingssfeer van de EU-executieverordening, dat een strijdigheid met de openbare orde door de wetgever in het algemeen en niet door een rechterlijke instantie op verzoek in een individueel geval wordt beoordeeld, en dat de in de Maltese wet vastgelegde strijdigheid met de openbare orde overigens ook in tegenspraak is met de rechtspraak van het Hof. Verweerster heeft dus de onverenigbaarheid met het Unierecht correct beoordeeld en weergegeven en mocht ervan uit gaan dat de Maltese rechterlijke instanties zich dienovereenkomstig houden aan het geldende Unierecht en er rekening mee houden dat de toepassing ervan voorrang heeft. Verweerster is dus niet aansprakelijk voor de onvoorzienbare, tegen het Europees recht ingaande rechtspraak van de Maltese gerechten.

3. Nationale voorschriften

De aansprakelijkheid van de deskundige voor een advies wordt geregeld in §§ 1299 en 1300 van het Allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch (Oostenrijks algemeen burgerlijk wetboek):

§ 1299 Wie openlijk een ambt, kunst, beroep of ambacht uitoefent, of wie zonder noodzaak vrijwillig een taak op zich neemt, voor de uitvoering waarvan eigen kunstzinnige kennis of meer dan gewone toewijding vereist is, geeft daarmee te kennen de noodzakelijke toewijding aan de dag te kunnen leggen en de vereiste meer dan gebruikelijke kennis te bezitten. Voor een gebrek daaraan dient hij zich dan ook te verantwoorden. Indien echter de persoon die hem de taak heeft toevertrouwd, op de hoogte was van zijn onervarenheid of deze door gewone oplettendheid had kunnen kennen, is die persoon eveneens in gebreke.

§ 1300 Een deskundige is ook aansprakelijk indien hij, tegen vergoeding, op zijn gebied van kunst of wetenschap bij vergissing een nadelig advies verstrekt. Buiten dit geval is een adviseur slechts aansprakelijk voor de schade die hij door het verstrekken van het advies bewust aan de ander heeft toegebracht.

De bepalingen van het Maltese recht waarover verweerster een deskundigenadvies heeft uitgebracht zijn hierboven reeds aangehaald.

Voor de beslechting van het onderhavige geding is van wezenlijk belang [OMISSIS] of verweerster in haar deskundigenonderzoek verwijtbaar een onjuist beeld heeft gegeven van de rechtssituatie die voortvloeit uit de wisselwerking tussen het nationale Maltese recht en het Europese recht en daarbij de EU-executieverordening onjuist heeft uitgelegd.

4. Procesverloop tot dusver

4.1. [OMISSIS] [procedurele opmerkingen] Bovenstaande feiten zijn verduidelijkt, zodat als enige relevante rechtsvraag nog de juistheid of aanvaardbaarheid van de aangehaalde rechtsopvatting van verweerster in haar advies, en daarmee van haar uitlegging van de EU-executieverordening, moet worden verduidelijkt. De rechter sluit zich in dit verband geheel aan bij verweersters juridische overwegingen en opmerkingen. In het licht van de daarvan kennelijk afwijkende beoordeling van de Maltese rechtspraak kan echter niet worden uitgegaan van een duidelijke acte clair-situatie (of, gelet op de reeds bestaande rechtspraak van het Hof, een acte-éclairésituatie). De rechter heeft zich derhalve aangesloten bij het eensluidende standpunt en verzoek van partijen om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de bepalingen van de EU-executieverordening, waartoe het Hof als enige bevoegd is, op grond van de volgende overwegingen.

5. Overwegingen met betrekking tot de prejudiciële verwijzing

Gelet op artikel 1 en hoofdstuk III van de EU-executieverordening, in het bijzonder de artikelen 36, 39, 45, 46, 47 en 52, gaat de rechter – zonder vooruit te lopen op de enige relevante uitlegging van het Hof – ervan uit dat:

- de bepalingen van de EU-executieverordening betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in andere lidstaten in beginsel van toepassing zijn op alle burgerlijke en handelszaken (artikel 1), tenzij sprake is van een uitzondering krachtens artikel 1, lid 2.
- in deze procedure gegeven beslissingen in alle lidstaten worden erkend (artikel 36) en ten uitvoer gelegd (artikel 39),
- afdeling 3 van hoofdstuk III van de EU-executieverordening de gronden voor de weigering van de erkenning (onderafdeling 1) en tenuitvoerlegging (onderafdeling 2) uitputtend regelt, welke afdeling (naast andere, in casu niet relevante gevallen) erin voorziet dat
- de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing op verzoek van het aangezochte gerecht kan worden geweigerd, indien de erkenning kennelijk strijdig is met de openbare orde van de aangezochte staat (ordre public, artikel 45, lid 1, onder a), artikel 46), maar in ieder geval
- in de aangezochte lidstaat niet wordt overgegaan tot een onderzoek van de juistheid van de beslissing (artikel 52).

Bovendien spreekt het voor de rechter vanzelf dat deze regels voorrang hebben boven die van het nationale recht, het constitutionele recht daaronder begrepen.

Artikel 56A van de Maltese Gaming Act bepaalt, als beginsel van openbare orde, dat de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in procedures tegen Maltese kansspelaanbieders in verband met het leveren van kansspeldiensten moet worden geweigerd wanneer [een vordering] de rechtmatigheid van het leveren van kansspeldiensten in of vanuit Malta op grond van een door de nationale (Maltese) autoriteit verleende vergunning of de rechtmatigheid van een wettelijke verplichting of natuurlijke verbintenis die voortvloeit uit het leveren van dergelijke kansspeldiensten, aantast of ondermijnt en betrekking heeft op een toegestane activiteit die rechtmatig is in de zin van de wet en andere toepasselijke regelgeving. Per saldo wordt ex lege de gehele civielrechtelijke kansspelsector buiten het stelsel van wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen van de lidstaten geplaatst, omdat het strijdig zou zijn met de openbare orde, en wordt door nationaal recht de canon van sectoren die van de EU-executieverordening worden uitgezonderd, door het stellen van een algemene ordre public-norm uitgebreid, wanneer deze beslissingen niet voldoen aan het Maltese recht.

5.1. Eerste prejudiciële vraag:

Voor de verwijzende rechter is het de vraag of de door de Uniewetgever voor alle burgerlijke en handelszaken bepaalde wederzijdse erkenning en uitvoerbaarheid van beslissingen van de lidstaten, benevens de uitzondering van concrete gebieden in artikel 1 van de EU-executieverordening en een eventuele rechterlijke toetsing in een concreet gevallen, zich in beginsel niet zou moeten verzetten tegen een nationale regeling die per saldo een geheel rechtsgebied aan een inhoudelijke toetsing naar Maltees recht onderwerpt en dat gebied aldus onttrekt aan de werkingssfeer van de EU-executieverordening.

5.2. Tweede prejudiciële vraag:

Volgens artikelen 45 en 46 van de EU-executieverordening wordt de erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing op verzoek van een belanghebbende partij geweigerd. Artikel 56 van de Gaming Act breidt de procedure van de EU-executieverordening uit met een ambtshalve weigering om redenen van openbare orde op grond van economische belangen, die tegelijk voorbijgaat aan de door het Hof van Justitie geformuleerde voorwaarden in dit verband, namelijk dat in het kader van het onderzoek als bedoeld in artikel 45, lid 1, onder a), ook moet worden nagegaan of de geëxecuteerde (de verweerder) in de lidstaat van het proces alle rechtsmiddelen heeft aangewend waarmee een schending van de openbare orde van de staat van tenuitvoerlegging kan worden voorkomen (zie laatstelijk bijvoorbeeld arrest *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471). De vraag of de artikelen 45 en 46 een dergelijke algemene verreikende regeling van artikel 56A Gaming Act toestaan, lijkt de rechter twijfelachtig.

5.3. Prejudiciële vraag 3a:

In de zaak *Krombach/Bamberski* (C-7/98, EU:C:2000:164) heeft het Hof het begrip openbare orde (*ordre public*) aldus uitgelegd dat daaronder worden verstaan de rechtsregels die in de rechtsorde van de tweede staat van essentieel belang worden geacht of de rechten die in die rechtsorde als fundamenteel worden erkend. Evenzo heeft het Hof in deze zaak reeds geoordeeld dat het niet aan het Hof is om de inhoud van de openbare orde van een lidstaat te bepalen, maar dat het niettemin mag toezien op de grenzen waarbinnen de staat van erkenning/tenuitvoerlegging zich op dit begrip beroept. De verwijzende rechter betwijfelt of de Maltese wetgever zich met de vaststelling van artikel 56A van de Gaming Act als beletsel voor erkenning/tenuitvoerlegging in de zin van artikel 45, lid 1, onder a), van de EU-executieverordening beweegt binnen de grenzen die door het Hof als toelaatbaar worden beschouwd. Zo wordt als reden voor de wet aangevoerd dat de vestiging van kansspelaanbieders in Malta moet worden gestimuleerd, wat weer wordt gebaseerd op artikel 18 van de Maltese grondwet, dat inhoudt dat de staat het particulier ondernemerschap bevordert. De Maltese gerechten op hun beurt gaan ervan uit dat het Maltese constitutionele recht voorrang heeft op het EU-recht. Nu is het zeker in het belang van elke staat om

een functionerende economie te hebben en daartoe in het bijzonder sectoren te bevorderen die een fors aandeel hebben in het bruto binnenlands product en bovendien een groot aantal arbeidsplaatsen creëren, alsook voor de staat aanzienlijke belastinginkomsten genereren. De rechter vraagt zich echter af of dergelijke puur economische overwegingen kunnen worden beschouwd als een door het Unierecht erkende grondslag voor een beginsel van openbare orde, in het bijzonder wanneer het gaat om sectoren waarvan de bedrijfsactiviteit in andere lidstaten naar wordt erkend een civielrechtelijk schadelijk handelen inhoudt, maar waarvan de bestraffing wordt verboden op grond van een wet die in beslissende mate daarvoor in het leven is geroepen [(OMISSIS) (verwijzing naar de nationale literatuur)].

De rechter twijfelt ook aan de verenigbaarheid met het Europese recht van een nationale wet op grond waarvan een lidstaat daar gevestigde ondernemingen zodanig in zijn openbare orde kan integreren dat zij worden beschermd in de zin van de nationale regels, zelfs in geval van illegale activiteiten in andere lidstaten en veroordelingen in die lidstaten die in overeenstemming zijn met het Unierecht. Het feit dat artikel 56A van de Gaming Act niet alleen de erkenning en uitvoerbaarheid van rechterlijke beslissingen uit andere lidstaten verbiedt, maar ook uitsluit dat burgers van de Unie in Malta zelf een vordering instellen, mag daarbij niet onvermeld blijven.

De twijfels van de rechter zijn ook gebaseerd op het arrest van het Hof in de zaak *lyLAL-Lithuanian Airlines* (C-302/13, EU:C:2014:2319), waarin is geoordeeld dat zuiver economische belangen geen rol mogen spelen bij de definitie van de openbare orde van een staat, ook niet wanneer deze staat door de erkenning/tenuitvoerlegging van beslissingen mogelijk schade lijdt.

5.4. Prejudiciële vraag 3b:

De hierboven uiteengezette punten van zorg blijven ook bestaan in geval van niet-toepasselijkheid van artikel 56A van de Gaming Act (en gaan dus verder dan vraag 3a), zodat ook de vraag moet worden beantwoord of artikel 45, lid 1, onder a), van de EU-executieverordening (juncto artikel 46 van de EU-executieverordening wat betreft de tenuitvoerlegging) in beginsel, ook bij gebreke van aanvullende nationale bepalingen, aldus kan worden uitgelegd dat op basis van louter economische belangen van een lidstaat reeds de strijdigheid met de openbare orde kan worden aangenomen, voor zover de betrokken sector, die daarmee wordt uitgezonderd, een wezenlijke economische factor vormt voor de lidstaat op het grondgebied waarvan om erkenning en tenuitvoerlegging wordt verzocht.

5.5. Vierde prejudiciële vraag:

Zoals reeds is uiteengezet ten aanzien van de eerste vraag, twijfelt de verwijzende rechter aan de verenigbaarheid van artikel 52 van de EU-executieverordening met artikel 56A van de Gaming Act, voor zover volgens deze bepaling voor de

erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen van andere lidstaten de rechtmatigheid van de aan de beslissingen ten grondslag liggende handelingen van de schuldenaren naar Maltees recht moet worden beoordeeld en dus uiteindelijk de wetsconformiteit volgens het nationale recht een bijkomende voorwaarde voor erkenning of tenuitvoerlegging wordt. Een door de rechter aangenomen interpretatie van artikel 52 van de EU-executieverordening sluit een dergelijke nadere toetsing op grond van het nationale recht echter juist uit.

5.6. Vijfde prejudiciële vraag:

Een bindende uitlegging van het begrip „onverwijld” is een zaak van het Hof van Justitie, dat daartoe als enige bevoegd is, maar net als verweester in haar advies voert de rechter in elk geval als bedenking aan dat bij een procestermijn van meer dan zes maanden zonder beslissing in eerste aanleg in een groot aantal inhoudelijk vergelijkbare procedures bij de overzienbare omvang van het onderzoek als bedoeld in de artikelen 45 en 46 van de EU-executieverordening niet meer kan worden uitgegaan van een onverwijld beslissing. Uiteindelijk holt het ontbreken van een beslissing over de verzochte erkenningen en tenuitvoerleggingen de gemeenschappelijke justitiële ruimte evenzeer uit als een uitdrukkelijke weigering. Het tegengaan hiervan is volgens de verwijzende rechter de grondslag van artikel 52 van de EU-executieverordening, dat aldus begrepen zich evenzo zou moeten verzetten tegen nationale regelingen die ook zonder opzettelijke niet-afhandeling vanwege de in het nationale recht bepaalde omvangrijke bijkomende controles tot onredelijke procestermijnen leiden. Het is niet bekend of en in hoeverre de door de partijen eensluidend naar voren gebrachte duur en niet-afhandeling van de procedures in eerste aanleg bij de afhandeling van de in Malta ingediende verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van meer dan twee jaar te wijten zijn aan artikel 56A van de Gaming Act dan wel aan andere omstandigheden.

6. [OMISSIS] [procedurele opmerkingen, aanhouding van de zaak]

[OMISSIS]